

www.krasp.org.pl

Konferencja
Rektorów
Akademickich
Szkół
Polskich

Przewodnicząca:

prof. dr hab.
Katarzyna Chałasińska-Macukow
Rektor
Uniwersytetu Warszawskiego
rektor@adm.uw.edu.pl

Biuro KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel.: 022 55 20 352
fax: 022 55 24 000
krasp@adm.uw.edu.pl

Dokument nr 8/IV
Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich

**Stanowisko Prezydium KRASP
z dnia 28 lutego 2009 r.
w sprawie dokumentu**

Partnerstwo dla Wiedzy: Nowy model kariery akademickiej

Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, po zasięgnięciu opinii Komisji KRASP ds. Nauki i Innowacji, przedstawia stanowisko w sprawie zmian legislacyjnych proponowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dokumencie *Partnerstwo dla wiedzy: Nowy model kariery akademickiej*, określone w załączniku.

Przewodnicząca KRASP

prof. dr hab. Katarzyna Chałasińska-Macukow

Załącznik
do Stanowiska KRASP
z dn. 28 lutego 2009 r.
(dokument 8/V)

Uwagi dotyczące dokumentu
Partnerstwo dla Wiedzy - Nowy model kariery akademickiej

1. Sektory szkolnictwa wyższego i nauki w Polsce potrzebują zmian, jednak reforma wymaga spojrzenia całościowego – nie można działać w sposób wyrywkowy i fragmentaryczny, ponieważ nie przyniesie to zamierzonych efektów, proporcjonalnych do wysiłku organizacyjnego uczelni i instytucji naukowych przy opracowywaniu i wdrażaniu zmian. Po 1 września 2005 roku uczelnie dostosowały przepisy wewnętrzne (statuty, regulaminy) do wymagań nowej ustawy – *Prawo o szkolnictwie wyższym*. Efekty przyjętej w 2005 roku ustawy, zważywszy na cykl kształcenia studentów i doktorantów oraz nowe procedury nadawania stopni naukowych i tytułu naukowego, będziemy mogli ocenić dopiero w roku 2015. Szkolnictwo wyższe, jak inne ważne dziedziny państwa, wymaga stabilności i jasno określonych celów.
2. W opinii środowiska akademickiego nową ustawę o szkolnictwie wyższym powinno poprzedzić przyjęcie strategii rozwoju szkolnictwa wyższego. Strategia powinna wytyczyć cele, a ustawy powinny być z nią spójne. KRASP proponuje odłożenie gruntownych zmian do czasu ogłoszenia i przyjęcia strategii.
3. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich widzi potrzebę doskonalenia prawa oraz aktów wykonawczych, dotyczących modelu kariery akademickiej w Polsce, wartości stopni naukowych będących wyznacznikami tej kariery oraz jakości procedur ich nadawania. Rektorzy dawali wyraz temu stanowisku w wielu dotychczasowych dyskusjach z udziałem przedstawicieli MNiSW, a także w oficjalnych dokumentach KRASP, przyjętych zarówno przed, jak i po ogłoszeniu przez MNiSW „Projektu założeń reformy systemu nauki i reformy szkolnictwa wyższego” w roku 2008. W szczególności, doskonalenie rozwiązań prawnych dotyczących modelu kariery akademickiej powinno objąć zastąpienie wymagania zgromadzenia odpowiedniego dorobku naukowego wymaganiem uzyskania znaczących osiągnięć naukowych.
4. Wiele propozycji MNiSW zawartych w opiniowanym dokumencie może być zrealizowanych w ramach obowiązujących obecnie ustaw, dlatego należy skoncentrować się jedynie na nowościach i te wprowadzić w drodze nowelizacji ustaw.
5. Warte poparcia są propozycje dotyczące podniesienia jakości doktoratów, w tym wymaganie pewnego udokumentowanego dorobku przed otwarciem przewodu, certyfikowana znajomość języka angielskiego jako języka komunikacji naukowej, czy ułatwienie prowadzenia doktoratów wspólnie przez dwie instytucje naukowe. Zastrzeżenia budzi nadmierne formalizowanie, np. procedura rekrutacyjna określona rozporządzeniem Ministra czy definicja ministerialna „pracownika bezpośrednio aktywnego naukowo” jako kandydata na opiekuna naukowego

doktoranta. Nie należy również zbytnio formalizować standardów kształcenia na studiach doktoranckich, ponieważ decydujące znaczenie na tym stopniu studiów ma własna praca naukowa.

6. KRASP deklaruje swój udział w dalszej debacie dotyczącej habilitacji, podkreślając potrzebę wprowadzenia zróżnicowania wymagań awansowych w zależności od dziedziny nauki.
7. KRASP dostrzega potrzebę skrócenia przewodu habilitacyjnego i jego usprawnienia – poprzez upowszechnienie odstępiania od obligatoryjnego wydawania rozprawy habilitacyjnej i zastąpienia jej zbiorem publikacji naukowych z autoreferatem świadczącym o spójności przedstawionego do oceny dorobku i wkładzie habilitanta w rozwój uprawianej przez niego dyscypliny. Należałoby rozważyć określenie nieprzekraczalnych terminów realizacji poszczególnych etapów przewodu i ograniczenie liczby recenzji wykonywanych w ciągu jednego roku przez opiniodawców w przewodzie habilitacyjnym.
8. KRASP uważa, że różne traktowanie uczelni publicznych i niepublicznych w zakresie wymagań dotyczących polityki kadrowej jest niewłaściwe. Ministerstwo sprawuje nadzór nad całym szkolnictwem wyższym, bez względu na formę własności uczelni. U podstaw ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* była zasada konwergencji sektorów publicznego i niepublicznego w polskim szkolnictwie wyższym. KRASP zrzesza uczelnie obu typów. Konsekwencją takiego podejścia jest przyjęcie jednakowych standardów dla wszystkich szkół wyższych.
9. Zdaniem KRASP niezwykle trudny do administracyjnego uregulowania jest problem konfliktu interesów, wynikającego z podległości służbowej osób spokrewnionych i spowinowaconych, z uwagi na brak możliwości obiektywnej oceny faktu występowania, jak i ewentualnego wymiaru tego konfliktu. Konflikt interesów może występować w większym natężeniu w relacjach zawodowych pomiędzy pracownikami nauki, którzy są jednocześnie powiązani służbowo i pozostają w relacjach wzajemnych ocen naukowych. KRASP popiera walkę z nepotyzmem, przestrzegając jednak przed przeregulowaniami ustawowymi w tym zakresie.
10. W opinii KRASP postulat odejścia od zasady nieograniczonej dwuetaetowości na uczelniach jest słuszny. Oznacza ona dzisiaj pracę w konkurencyjnej jednostce, czego nie praktykuje się w innych instytucjach. Uczelnie, których zadaniem jest także upowszechnianie dobrych wzorów życia społecznego, w zdecydowanej większości opowiadają się za wprowadzeniem zasady jednoetaetowości.
11. KRASP popiera projekt wprowadzenia możliwości przechodzenia w stan spoczynku przez profesorów tytularnych. Procent dodatkowego świadczenia profesora w stanie spoczynku powinien odnosić się do jego uposażenia przed przejściem na emeryturę lub wskaźnika odniesionego do maksymalnego wynagrodzenia, a nie do przeciętnego wynagrodzenia na stanowisku profesora zwyczajnego. Wynagrodzenia, jak i dorobek profesorów są zróżnicowane. Ponieważ tytuł naukowy profesora postrzegany jest jako zaszczytny i honorowy, środowisko akademickie podnosi konieczność ujednolicenia zasad przechodzenia w stan spoczynku dla wszystkich osób, którym tytuł profesora przyznał Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. Oznacza to finansowanie dodatków do emerytur

profesorów w stanie spoczynku nie z budżetu uczelni, a więc w sposób niezagrożający finansowaniu bieżącej działalności i zadań.

12. KRASP stoi na stanowisku, że zapisy dotyczące wieku uprawniającego do biernego i czynnego prawa wyborczego do Centralnej Komisji oraz kadencyjności członków tego organu powinny być takie same, jak w przypadku organów jednoosobowych i kolegialnych w uczelniach.